

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY
CENTRUM KSZTAŁCENIA
ZAWODOWEGO I
USTAWICZNEGO
w SOSNOWCU**

I. Preambuła

Wychowanie to wspieranie ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane przez działania z zakresu profilaktyki.

Odpowiedzialność za realizację tego celu w dużej mierze spoczywa na szkole jako środowisku wychowawczym. Jednak jej działalność w tej dziedzinie nie może pozostawać w izolacji, bowiem przygotowanie młodego człowieka do życia we współczesnym świecie wymaga pełnej współpracy z rodzicami i środowiskiem. Tylko świadoma i planowa praca może zakończyć się sukcesem. Zatem Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły staje się niezbędnym dokumentem, gdyż określa cele szczegółowe, zadania oraz sposoby postępowania.

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę czynników ryzyka i chroniących oraz problemów występujących w społeczności szkolnej skierowane do uczniów, nauczycieli, rodziców.

II. Podstawa prawna:

1. Konstytucja RP. Artykuł 48 ust.1. określa prawo rodziców do wychowania, a jednocześnie uwzględnia funkcję szkoły w wychowaniu jako wspomagającą i uzupełniającą: Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. Wychowanie to powinno uwzględnić stopień dojrzałości dziecka, a także wolność sumienia i wyznania oraz jego przekonania."
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U z 2017 r. poz. 59)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U z 2017 r. poz. 783)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U poz. 1249)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U poz. 356)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy pedagogiczno –psychologicznej w publicznych przedszkolach, szkołach, placówkach.

7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

III. Model absolwenta

SFERY	CECHY ABSOLWENTA	DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW I CAŁEJ SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ
FIZYCZNA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi dokonać analizy swoich możliwości psychofizycznych w kontekście wymagań związanych z zawodem; 2. Zna przeciwwskazania do wykonywania zawodu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie indywidualnych porad uczniom mających problemy zdrowotne lub osobiste ułatwiających podjęcie decyzji edukacyjnych i zawodowych oraz udzielnie porad uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
PSYCHICZNA – EMOCJONALNA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna własne predyspozycji zawodowe, zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności; 2. Potrafi określić swoje mocne strony, jest świadomy swoich ograniczeń; 3. Jest zmotywowany do podejmowania wysiłku związanego z rozwojem zawodowym i podjęciem zatrudnienia; 4. Posiada umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych; 2. Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie radzenie sobie ze stresem.
PSYCHICZNA – INTELEKTUALNA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi podjąć decyzję związaną z trafnym wyborem zawodu, drogi dalszego kształcenia; 2. Posiada wiedzę o zawodach i sytuacji na rynku pracy; 3. Zna system kształcenia oraz ofertę edukacyjną szkół ponadgimnazjalnych i wyższych; 4. Zna źródła informacji edukacyjnej i zawodowej. 5. Docenianie znaczenia kształcenia przez całe życie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie wycieczek na targi edukacyjne, targi/kiermasze ofert pracy, do zakładów pracy, szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych, biur karier, wyjazdów integracyjnych itp.; 2. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów; 3. Udostępnianie informacji o zawodach, o szkołach ponadgimnazjalnych i wyższych, rynku pracy (lokalnym, krajowym, w UE), o możliwościach

		kształcenia i zatrudnienia, obowiązującym prawie pracy; 4. Promowanie uczenia się w różnych formach i na różnych etapach życia.
SPOŁECZNA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jest przygotowany do roli pracownika; 2. Potrafi pracować zespołowo; 3. Ma umiejętność przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych; 4. Zna oczekiwania pracodawców; 5. Jest przygotowany do aktywnego poszukiwania pracy; 6. Jest przygotowany do aktywnego wejścia na rynek pracy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, rozwijające umiejętności autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcami; 2. Organizowanie wycieczek na targi edukacyjne, targi/kiermasze ofert pracy, do zakładów pracy, szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych, biur karier, wyjazdów integracyjnych itp. 3. Zajęcia uczące umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny) oraz przygotowania do tego, jak zostać przedsiębiorcą;
DUCHOWA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna swoją hierarchię wartości; 2. Potrafi wyznaczać sobie cele. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie indywidualnych porad uczniom, 2. Warsztaty pogłębiające samowiedzę

IV. Diagnoza potrzeb szkoły w zakresie działań wychowawczo - profilaktycznych. Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły.

W ramach diagnozy podsumowano zasoby szkoły z wykorzystaniem występowania czynników chroniących oraz czynników ryzyka.

Diagnozę opracowano w oparciu o analizę:

- dokumentacji szkolnej, w tym :dziennika elektronicznego, dokumentacji pedagoga szkolnego ,dokumentacji pomocy pedagogiczno -psychologicznej, raportu z ewaluacji wewnętrznej ,dokumentacji wychowawcy klasy, protokołów z posiedzeń zespołu wychowawczego, sprawozdań zespołów zadaniowych i innych).
- informacji płynących od nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły o bieżących problemach wychowawczych
- informacji z instytucji współpracujących ze szkołą
- obserwacji zachowania uczniów
- wywiadów z nauczycielami, rodzicami i uczniami
- ankiet z uczniami, nauczycielami, rodzicami

Przeprowadzona analiza wskazuje na istnienie problemów dydaktyczno – wychowawczych w następujących sferach:

I . W sferze fizycznej rozumianej jako dojrzewanie związane z naturalnymi procesami rozwoju fizycznego ale również nabywaniem wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia.

Zagrożenia dla rozwoju :

- przeciążenie dzieci pracą intelektualną co ogranicza ruch i wysiłek fizyczny
- pasywne formy spędzania czasu wolnego: oglądanie telewizji, korzystanie z komputera: gry, portale społecznościowe, oglądanie filmów, Internet
- kult ciała :muskularnej/szczupłej sylwetki, stosowanie sterydów, diet
- akceptacja zażywania leków, preparatów: przekonanie o tym ,że substancje dają szybki efekt małym kosztem
- eksperymentowanie z alkoholem i innymi środkami psychoaktywnymi
- agresja, przemoc w rodzinie

II. W sferze psychiczno –emocjonalnej rozumianej jako dojrzewanie ukierunkowane na uczenie odpowiedzialności za siebie, swój stosunek do świata oraz odpowiedzialność za swoje otoczenie

Zagrożenia dla rozwoju :

- zacieranie granic w życiu i rozwoju: promocja tego co mogę przy marginalizowaniu obowiązków, norm, odpowiedzialności
- promowanie egocentryzmu: jestem najważniejszy i cały świat powinien koncentrować się na mnie i moich potrzebach
- akceptowanie egoizmu: wszystko należy mi się od życia, cel uświęca środki

- samozadowolenie jako cel życia w miejsce odpowiedzialności

III. Strefa dojrzewania społecznego polega na nabywaniu umiejętności prawidłowego wywiązywania się z ról społecznych, przygotowywania się do pełnienia kolejnych ról zgodnie z kolejami życia.

Zagrożenia dla rozwoju :

- osłabienie roli rodziny w życiu dziecka: rodziny rozbite, popularność związków partnerskich

- deformowanie różnych ról społecznych

- podważanie podstawowych autorytetów społecznych: rodzica, nauczyciela, duchowni, nieuczciwa polityka, zdeformowane media poszukujące sensacji

- porzucanie nauki szkolnej

- ucieczki z domu

IV. Strefa psychiczna- intelektualna

Zagrożenia dla rozwoju:

- niepowodzenia w nauce

-niska frekwencja

- niska motywacja do nauki

V strefa dojrzewania duchowego rozumiana jako nabywanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości oraz poczucia sensu istnienia.

Zagrożenia dla rozwoju:

- nadawanie wartościom nowego sensu, wymiaru: nadawanie nowego znaczenia wartościom zależnie od kontekstu sytuacyjnego - eliminowanie z wychowania szeregu wartości , które miały znaczenie dawniej

Wskazania rodziców do pracy wychowawczo –profilaktycznej szkoły na podstawie ankiet i rozmów :

- wdrażanie do aktywnych form spędzania czasu wolnego,
- zdrowy styl życia , zdrowe odżywianiem
- zagadnienia związane z bezpieczeństwem
- konsekwencje związane z zażywaniem substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, nikotyna)
- zagrożenia związane z piciem alkoholu
- palenie e-papierosów
- praca w obszarze uzależnień od mediów (telefon, interenet,komputer)
- znaczenie mediów społecznościowych w kształtowaniu postaw młodego człowieka
- zagadnienia związane z cyberprzemocą
- sposoby radzenia sobie ze stresem
- podnoszenie kultury osobistej
- zagrożenia związane z sektami
- tolerancja dla innych , w tym niepełnosprawnych czy starszych, chorych, z rodzin o niskim statusie materialnym

- agresja i presja rówieśnicza
- przemoc w rodzinie
- odpowiedzialna postawa uczniowska -systematyczne chodzenie do szkoły, nabywanie wiedzy
- wskazywanie potrzeby i korzyści płynących z uczestnictwa w zajęciach dodatkowych
- uczenie wzajemnej pomocy,
- integracja, uczenie współpracy jako alternatywy do rywalizacji
- sprawa odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania, odpowiedzialność za drugiego człowieka
- zagadnienia związane z ochroną środowiska, prawami zwierząt
- świadome wybory związane z prokreacją
- kształowanie wrażliwości na dobro innych, empatia
- zagrożenia związane z podejmowaniem pracy przez uczniów
- autorytety - kwestie mądrego naśladownictwa
- zaburzenia odżywiania
- wdrażanie do samokontroli emocjonalnej
- sposoby motywowania: skuteczność motywacji zewnętrznej i wewnętrznej
- umiejętność uczenia się i satysfakcja ze zdobywania wiedzy
- jak radzić sobie z obniżonym nastrojem.

V. Cel główny programu:

Wychowanie człowieka mądrego, świadomego podejmowanych decyzji i dokonywanych wyborów, gotowego do autokreacji na drodze do osiągnięcia sukcesu życiowego.

VI. Cele szczegółowe programu:

SFERY	CELE SZCZEGÓLWE
Fizyczna	Rozwój sprawności fizycznej uczniów z uwzględnieniem uzdolnień sportowych i predyspozycji młodzieży. Propagowanie zdrowego stylu życia. Przygotowanie do właściwych zachowań w obliczu zagrożeń, kształtowanie postawy ochrony zdrowia i życia własnego a także innych osób.
Psychiczna - emocjonalna	Rozwój umiejętności oceny siebie i innych. Kształtowanie zdolności wartościowania i myślenia refleksyjnego. Rozwój sfery uczuciowej uczniów z uwzględnieniem wrażliwości na potrzeby najbliższego otoczenia, społeczności lokalnej. Wdrażanie do samokontroli emocjonalnej. Rozwój sfery uczuciowej uczniów z uwzględnieniem wrażliwości na problemy najbliższego otoczenia, społeczności lokalnej.
Psychiczna - intelektualna	Wdrażanie uczniów do systematycznej pracy ukierunkowanej na własny rozwój intelektualny oraz dbałości o zdrowie psychiczne. Rozwój zainteresowań i umiejętności efektywnego uczenia się oraz wykorzystywania wiadomości Wyrabianie myślenia twórczego, samodzielnego zdobywania i poszukiwania wiadomości

	Budowanie pozytywnych relacji w społeczności szkolnej, tworzenie atmosfery sprzyjającej nauce i wychowaniu.
Spoleczna	Rozwój kultury osobistej szczególnie w kontaktach z innymi ludźmi,. Kształtowanie umiejętności współpracy z rówieśnikami oraz pełnienia ról społecznych. Kształtowanie kompetencji społecznych zwłaszcza w zakresie komunikacji interpersonalnej.
Aksjologiczna (duchowa)	Kształtowanie postaw patriotycznych w tym patriotyzmu lokalnego. Uwrażliwianie na potrzeby innych ludzi – rozwój idei wolontariatu. Poszanowanie tradycji, symboli narodowych, religijnych- kultury własnego narodu. Kultywowanie świąt państwowych. Kształtowanie tolerancji i postawy szacunku dla innych kultur, tradycji i wyznań. Poszanowanie i upamiętnianie ważnych wydarzeń związanych z historią regionu. Rozwijanie postaw obywatelskich i patriotycznych, poczucia przynależności do wspólnoty rodzinnej, lokalnej, grupy etnicznej i narodowej. Rozwój umiejętności oceny siebie i innych, życia zgodnego z wartościami i myślenia refleksyjnego.

VII. TREŚCI I FORMY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

SFERY	Cele	Treści wychowawcze	Działania wychowawcze	Realizator	Adresat
FIZYCZNA	Propagowanie zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształcenie zachowań sprzyjających zdrowiu –dbałość i poszanowanie swojego ciała ➤ kształtowanie postawy asertywnej w sytuacjach zagrażających zdrowiu- umiejętności obrony własnego zdania i przeciwstawiania się naciskom ➤ kształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia psychicznego własnego i innych ludzi, poczucia siły, chęci do życia i witalności, docenianie zdrowia, kształtowanie poczucia sensu istnienia ➤ propagowanie różnych form racjonalnego wypoczynku 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizowanie akcji, imprez ➤ egzekwowanie bezwzględnie zakazu palenia tytoniu ➤ propagowanie mody na niepalenie, niepicie alkoholu i niezażywanie narkotyków i dopalaczy, zdrowego trybu życia 	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny,	uczniowie
	Rozwój sprawności fizycznej uczniów z uwzględnieniem predyspozycji i uzdolnień sportowych młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zachęcanie uczniów do aktywnego uczęszczania na lekcje w-f., na zajęcia SKS oraz udziału w imprezach sportowych organizowanych w szkole ➤ wytworzenie nawyku uprawiania różnych form rekreacji ruchowej i sportu w czasie wolnym ➤ kształtowanie umiejętności oceny własnej sprawności fizycznej i przebiegu rozwoju fizycznego w odniesieniu do autoedukacji i humanizacji ➤ wdrażanie do zasad czystej i uczciwej rywalizacji, równości szans dla wszystkich 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje w.f. dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów, ➤ zajęcia SKS, ➤ zawody sportowe 	nauczyciele w-f, wychowawcy klas	uczniowie
	Przygotowanie do właściwych zachowań w obliczu zagrożeń, kształtowanie postawy ochrony	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przygotowanie do działania ratowniczego- właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia ➤ kształcenie i doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy ➤ kształtowanie umiejętności powszechnej samoobrony i obrony cywilnej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje edb ➤ próbne alarmy, ➤ prelekcje, ➤ pogadanki, 	nauczyciele edb, w-f, wychowawcy klas	uczniowie

	zdrowia i życia własnego a także innych osób	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapoznanie uczniów z wiedzą w zakresie przygotowania instytucji państwa do działania w sytuacjach kryzysowych ➤ kształtowanie u uczniów postaw gotowości do niesienia pomocy potrzebującym, humanitaryzmu i altruizmu ➤ rozwijanie u uczniów zdolności organizatorskich i komunikacyjnych oraz umiejętności przywódczych 			
PSYCHICZNA - INTELEKTUALNA	Wdrażanie uczniów do systematycznej pracy ukierunkowanej na własny rozwój intelektualny oraz dbałości o zdrowie psychiczne.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ motywowanie ucznia do efektywnego uczenia się i wykorzystywania zdobytych wiadomości ➤ stosowanie zasady świadomości i aktywności uczniów w procesie uczenia się ➤ uczenie wychowanków samodzielnego poszukiwania potrzebnych im informacji i materiałów; zachęcania do korzystania z literatury popularnonaukowej ➤ wytwarzanie u uczniów nawyku korzystania z szerokiej oferty medialnej, nowoczesnych technologii informatycznych i elektronicznych ➤ uczenie ich krytycznego i selektywnego korzystania z różnych form medialnych ➤ zachęcanie młodzieży do prezentacji własnych dokonań ➤ kształcenie umiejętności publicznego wypowiedzenia się ➤ pomoc w określeniu zakresów i sposobów pracy nad sobą ➤ nauka planowania swojego czasu pracy : <ul style="list-style-type: none"> ○ zawieramy kontrakt z samym sobą ○ dokonujemy analizy potrzeb i zainteresowań ○ wyznaczamy sobie cele krótkoterminowe (miesiąc), długoterminowe (semestr, rok) ○ określamy sposoby realizacji ○ ustalamy plan zajęć ○ określamy limit czasowy ➤ wdrażanie do samooceny i samokontroli -sposoby 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ stosowanie przez nauczycieli aktywizujących metod nauczania ➤ organizowanie kółek zgodnych z zainteresowaniami uczniów ➤ praca z uczniem zdolnym ➤ udział uczniów w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, zawodach ➤ udział w lokalnych imprezach ➤ wyjścia do kina , teatru, muzeum i na wystawy ➤ działania zmierzające do podniesienia poziomu czytelnictwa wśród uczniów 	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny	uczniowie

		<p>oceny pracy np. analiza oczekiwań i efektów w odniesieniu do celów krótkoterminowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uświadamianie różnic między "ja" realnym i "ja" idealnym wzmocnienie wiary w możliwości zmiany siebie 			
	<p>Rozwój zainteresowań i umiejętności efektywnego uczenia się i wykorzystywania wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wdrażanie zasad organizacji własnej nauki ➤ umiejętność planowania i zarządzania czasem w procesie uczenia się ➤ uczenie odpowiedzialności za wynikami własnej pracy ➤ rozwijanie zdolności poznawczych, wytrwałości, cierpliwości w wysiłku umysłowym, dociekliwości w stawianiu pytań i poszukiwaniu rozwiązań ➤ zapoznanie z technikami skutecznego uczenia się ➤ kształtowanie kreatywności i konsekwencji w dążeniu do osiągnięcia stawianych celów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizacja warsztatów ➤ lekcje wychowawcze 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny</p>	<p>uczniowie</p>
<p>PSYCHICZNA - EMOCJONALNA</p>	<p>Rozwój sfery uczuciowej i reakcji emocjonalnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ stwarzanie sytuacji, w których uczeń poznaje własną sferę uczuciową i kształtuje swoją wrażliwość ➤ kształcenie umiejętności panowania nad emocjami ➤ doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć i emocji ➤ kształcenie umiejętności radzenia sobie z agresją, ➤ doskonalenie umiejętności radzenia sobie z przemocą werbalną i fizyczną ➤ kształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych ➤ rozwijanie w uczniach umiejętności samokontroli ➤ zwracanie uwagi na przejawy nietolerancji w 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje wychowawcze, ➤ warsztaty, ➤ treningi umiejętności 	<p>nauczyciele przedmiotów zawodowych, wychowawcy klas, pedagog szkolny</p>	<p>uczniowie</p>

		<p>stosunkach międzyludzkich</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie umiejętności zastosowania podstawowych technik rozwiązywania problemów i negocjacji ➤ 			
	<p>Pielęgnowanie wartości budujących relacje i więzi międzyludzkie: koleżeństwa, przyjaźni, współdziałania, empatii, pomocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ doskonalenie kompetencji w zakresie komunikacji interpersonalnej ➤ kształtowanie otwartości na zmiany ➤ wdrażanie do sprawnej komunikacji w grupie zadaniowej ➤ nabywanie umiejętności pracy w zespole z zastosowaniem podstawowych zasad kultury i etyki 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje wychowawcze, ➤ lekcje przedmiotowe ➤ warsztaty umiejętności 	<p>nauczyciele przedmiotów zawodowych, wychowawcy klas, pedagog szkolny</p>	<p>uczniowie</p>
	<p>Kształtowanie poczucia własnej wartości i godności</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wdrażanie do wykorzystania w życiu codziennym systemu wartości odpowiadającego godności ludzkiej, ➤ kształtowanie postaw uczniów negujących nieuczciwość, pogardę dla odmienności ➤ stwarzanie okazji i sytuacji do przeżycia sukcesu ➤ uczenie szacunku 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje wychowawcze, ➤ lekcje przedmiotowe 	<p>Nauczyciele przedmiotów zawodowych, wychowawcy klas, pedagog szkolny</p>	
<p>SPOŁECZNA</p>	<p>Wychowanie ucznia o wysokiej kulturze osobistej, który swoją postawą i zaangażowaniem stanowi wzór dla innych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapoznanie uczniów z zasadami savoir - vivre' u ➤ tworzenie kultury dnia codziennego, rozwijanie troski o kulturę języka i odpowiedzialności za słowo ➤ zwracanie uwagi na właściwe odnoszenie się do siebie (podczas lekcji i na przerwie) ➤ przekonanie uczniów o konieczności troski o własny estetyczny wygląd, dbanie o estetykę klasy, szkoły i jej otoczenia ➤ wdrażanie do poszanowania mienia prywatnego i szkolnego ➤ uświadomienie na akty wandalizmu ➤ zwracanie uwagi na konieczność przestrzegania praw i obowiązków ucznia ➤ kształtowanie umiejętności szanowania poglądów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ podczas wszystkich zajęć, zwłaszcza na lekcjach wychowawczych prowadzonych metodami warsztatowymi, pogadanki , filmy ➤ integracja zespołu klasowego – gry i zabawy interaktywne, wyjazd integracyjny 	<p>nauczyciele wszystkich przedmiotów, wychowawcy klas, pedagog szkolny</p>	<p>uczniowie</p>

		innych osób oraz umiejętności prezentacji swego stanowiska			
	Doskonalenie umiejętności wyznaczania celów i konsekwentnego dążenia do ich realizacji.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ćwiczenie umiejętności określenia i weryfikowania hierarchii ważności celów życiowych ➤ Poznanie procedury konkretyzowania celów życiowych, ćwiczenie umiejętności przekładania celów ogólnych na plany działań ➤ Rozwijanie umiejętności racjonalnego wyboru działań służących realizacji ważnych celów życiowych ➤ Skłanianie do refleksji nad etycznymi aspektami realizacji celów ➤ Rozwijanie poczucie sprawstwa i odpowiedzialności za podejmowane decyzje ➤ Ćwiczenie umiejętności trafnego podejmowania decyzji ➤ Rozwijanie samodzielności i zaradności w sytuacjach społecznych. ➤ Zwiększanie świadomości racjonalnego wykorzystania czasu. ➤ Kształtowanie krytycznego myślenia i umiejętności konstruktywnego podejmowania decyzji w sytuacjach trudnych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje wychowawcze ➤ zajęcia z pedagogiem szkolnym ➤ praca z kwestionariuszem samooceny ➤ obserwacja własnych dokonań ➤ dyskusja kierowana ➤ ankiety ➤ test zdań niedokończonych ➤ 	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny	uczniowie
	Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uświadomienie na wartości: dobro, prawda, uczciwość, odpowiedzialność i cnoty zapomniane: usłużność, delikatność, wyrozumiałość, współczucie, łagodność, wierność, życzliwość i wdzięczność ➤ kształcenie otwartości na innych ludzi ➤ uczenie tolerancji i szacunku dla odmienności ➤ inspirowanie do samodzielnego rozwiązywania problemów ➤ inspirowanie do podejmowania wspólnych akcji charytatywnych ➤ inspirowanie do działania na rzecz wspólnego dobra osób i środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje języka polskiego, ➤ lekcje wychowawcze, ➤ indywidualne rozmowy z nauczycielem i pedagogiem, ➤ udział w akcjach charytatywnych 	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny	uczniowie

AKSJOLOGICZNA	<p>Kształtowanie postaw patriotycznych oraz szacunku dla tradycji narodu, państwa, świąt państwowych, miejsc pamięci</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prezentacja symboli narodowych i godnego zachowania się wobec nich, ➤ uczenie szacunku wobec symboli narodowych :flagi i godła ➤ budzenie systemu wartości chroniących tożsamość narodową –duma z ojczyzny ➤ szacunek i upamiętnianie ważnych wydarzeń historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tematyczne lekcje wychowawcze ➤ apele z okazji świąt państwowych ➤ przygotowywanie okolicznościowych gazetek szkolnych ➤ organizowanie wycieczek do miejsc pamięci narodowej ➤ przygotowanie uroczystości z okazji Świąta Niepodległości, Świąta Konstytucji 3 Maja 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny</p>	<p>uczniowie</p>
	<p>Uczenie szacunku dla historii i tradycji regionu oraz rozwijania i pogłębiania poczucia przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozwijanie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i jej związkach z historią i kultura narodu ➤ kultywowanie tradycji i kultury śląsko –dąbrowskiej, ➤ budzenie szacunku do symboli regionalnych, postaci związanych z historia regionu – dziedzictwo kulturowe regionu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kontakty z osobami i instytucjami zajmującymi się ochroną i pomnażaniem dziedzictwa kulturowego w regionie ➤ udział w lokalnych inicjatywach kulturalnych ➤ lokalne imprezy spotkania z przedstawicielami lokalnej władzy ➤ współpraca z ludźmi kultury ➤ lekcje wychowawcze 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny</p>	<p>uczniowie</p>

	Przygotowanie wychowanków do aktywnego i świadomego uczestnictwa z życia demokratycznego społeczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> ➤ budzenie refleksji nt problemów współczesnego świata, wdrażanie do twórczego zaangażowania w przemiany trudnej rzeczywistości ➤ promocja postaw kształtujących utożsamianie się uczniów ze swoją małą ojczyzną, polską i zintegrowana Europą ➤ zapobieganie wszelkiej dyskryminacji, rozwijanie postaw tolerancji wobec kultury innych narodowości oraz eliminowanie postaw ksenofobicznych ➤ przygotowanie do udziału w życiu różnych społeczności w oparciu o normy i wartości demokratyczne ➤ uświadomienie wielowiekowych związków Polski z Europą ➤ określenie miejsca i roli Polski i Polaków w integrującej się Europie ➤ rozwijanie poczucia tożsamości europejskiej świadomości: „Jestem Polakiem, zatem jestem Europejczykiem” ➤ kształtowanie postawy otwartości i dialogu poprzez poznanie historii Europy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tematyczne lekcje wychowawcze ➤ lekcje historii ➤ lekcje WOS 	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny	uczniowie
	Kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ćwiczenie umiejętności odgrywania ról społecznych ➤ ćwiczenie umiejętności samodzielnej analizy, wzorów i norm społecznych ➤ kształcenie odpowiedniej postawy do życia w społeczeństwie poprzez kulturę bycia, zrozumienie postaw innych, zasadę fair play i umiejętność współpracy w zespole. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje wychowawcze, lekcje WOS, WOK, historii 	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny	uczniowie
	Rozwijanie i pogłębianie form	<ul style="list-style-type: none"> ➤ stworzenie mapy instytucji samorządu lokalnego ➤ przeprowadzenie symulacji wyborów, referendum 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ spotkania z radnymi ➤ debaty i dyskusje z 	wychowawcy klas,	uczniowie

	<p>aktywności obywatelskiej, zapoznanie się z działalnością samorządności lokalnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wizyty w urzędach i instytucjach ➤ wybory do samorządu Uczniowskiego ➤ wybory do Młodzieżowej Rady Miasta 	<p>udziałem przedstawicieli lokalnych władz</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ analiza dokumentów RM dotyczących planów rozwoju miasta ➤ udział w obradach Młodzieżowej rady Miasta oraz składanie ważnych petycji i zapytań dotyczących CKZIU 	<p>nauczyciele, pedagog szkolny</p>	
	<p>Kształtowanie świadomości ekologicznej oraz postaw proekologicznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wdrażanie do dbania o środowisko i odpowiedzialności za nie ➤ Uświadamianie zagrożeń ➤ Zapoznanie uczniów z przepisami prawnymi dotyczącymi ochrony środowiska, przepisami dotyczącymi korzystania z zasobów środowiska, wprowadzania zanieczyszczeń do środowiska i postępowania z odpadami ➤ Wpływ eksploatacji zasobów naturalnych na środowisko przyrodnicze ➤ wpajanie umiejętności przestrzegania ładu i porządku w miejscach publicznych i środowisku naturalnym ➤ Przedstawienie instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony środowiska w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje przedmiotów zawodowych, biologii, geografii ➤ pogadanki, filmy o tematyce ekologicznej ➤ udział w sprzątaniu świata 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny</p>	<p>uczniowie</p>
	<p>Rozpoznawanie wartości moralnych, dokonywanie wyborów i hierarchizacja wartości</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie umiejętności godzenia dobra i wolności własnej z dobrem i wolnością innych, umacnianie odpowiedzialności za siebie w powiązaniu z odpowiedzialnością za innych ➤ kształtowanie umiejętności poszukiwania, odkrywania i dążenia do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości niezbędnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie na drodze aktywności 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje WDŻ, ➤ lekcje wychowawcze, ➤ wolontariat, akcje charytatywne, ➤ współpraca z organizacjami pomocowymi 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny</p>	<p>uczniowie</p>

		własnej			
	Kształtowanie systemu wartości odpowiadających naturze i godności ludzkiej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie empatii i wrażliwości społecznej ➤ uwrażliwienie na potrzeby i problemy ludzi niepełnosprawnych ➤ ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka ➤ pomoc w przygotowaniu się do zrozumienia i akceptacji przemian okresu dojrzewania ➤ przyjęcie pozytywnej postawy wobec życia ludzkiego osób niepełnosprawnych i chorych ➤ przygotowanie na podstawie wiedzy i wykształconych umiejętności do poszanowania godności ludzkiego życia i dojrzałego funkcjonowania w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje WDŻ, ➤ lekcje wychowawcze, ➤ spotkania z przedstawicielami różnych instytucji 	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny	uczniowie

Sfery	Cele	Treści profilaktyczne	Działania profilaktyczne	Realizatorzy	Adresaci
FIZYCZNA	Promujemy zdrowy styl życia	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ukazywanie skutków stosowania diet ➤ wskazywanie na niebezpieczeństwa płynące z nieracjonalnego stosowania suplementów diety, odżywek dla sportowców, ➤ propagowanie zasad racjonalnego odżywiania się ➤ wskazywanie sposobów i możliwości korzystania z rad specjalistów ➤ nauka konstruktywnych sposobów gospodarowania czasem(czas na naukę, czas na relaks i odpoczynek) ➤ promocja aktywnych form spędzania czasu wolnego 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pogadanki ➤ prelekcje ➤ lekcje ze specjalistami 	higienistka szkolna, wychowawcy , pedagog szkolny, zaproszeni goście	uczniowie, rodzice

	Profilaktyka uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> ➤ informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień ➤ informowanie o zagrożeniach związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych ➤ ukazywanie skutków wczesnej inicjacji alkoholowej ➤ wskazywanie szkodliwości palenia ➤ kształtowanie postawy asertywnych ➤ nauka sposobów radzenia sobie z presją grupy ➤ kształtowanie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji związanych z zażywaniem środków uzależniających, nadużywaniem leków, paleniem papierosów, pićem alkoholu, środków odurzających, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych ➤ uwrażliwianie nauczycieli i rodziców na sygnały mogące wskazywać na kontakt ucznia z substancjami psychoaktywnymi ➤ współpraca z instytucjami w zakresie pomocy, wsparcia uczniom mającym kontakt z substancjami psychoaktywnymi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pogadanki ➤ prelekcje ➤ zajęcia warsztatowe ➤ lekcje wychowawcze ➤ lekcje przedmiotowe 	nauczyciele , wychowawcy klas, pedagog szkolny, specjaliści	uczniowie, rodzice, nauczyciele
PSYCHICZNA-EMOCJONALNA	Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z presją rówieśniczą.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wdrażanie do radzenia sobie z naciskiem grupy rówieśniczej ➤ kształtowanie technik asertywnej odmowy ➤ budowanie wysokiej samooceny ➤ doskonalenie technik komunikacji interpersonalnej ➤ wdrażanie do wartościowych relacji, ukazywanie wartości płynących z posiadania przyjaciół 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ praca indywidualna z uczniem ➤ warsztaty umiejętności ➤ pogadanki ➤ spotkania ze specjalistami ➤ lekcje wychowawcze 	nauczyciele , wychowawcy klas, pedagog szkolny,	uczniowie
	Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z agresją werbalną i	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wdrażanie do radzenia sobie z agresją ➤ nauka reagowania w sytuacjach doświadczania agresji ➤ informowanie o możliwościach uzyskania pomocy i 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ praca indywidualna z uczniem ➤ warsztaty 	nauczyciele , wychowawcy klas, pedagog	uczniowie, nauczyciel, rodzice

	fizyczną.	<p>wsparcia zarówno na terenie szkoły jak i poza nią (oferta instytucji)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ konsekwentne przestrzeganie procedur interwencyjnych ➤ praca indywidualna z ofiarami przemocy i agresorami ➤ wspieranie uczniów doświadczających przemocy w domu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umiejętności ➤ pogadanki ➤ spotkania ze specjalistami ➤ lekcje wychowawcze ➤ współpraca z instytucjami 	szkolny,	
	Kształtowanie poczucie własnej wartości, dokonywania autorefleksji, samooceny.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wdrażanie do analizy swoich mocnych i słabych stron ➤ kształtowanie umiejętności doceniania własnych sukcesów ➤ kształtowanie umiejętności samooceny, samodyscypliny, empatii ➤ zachęcanie do rozwijania i doskonalenia własnych umiejętności i preferencji ➤ diagnozowanie przyczyn trudności w nauce oraz opracowywanie metod pracy z uczniami mającymi trudności w nauce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ udział uczniów zdolnych w konkursach, olimpiadach, ➤ organizacja zajęć dodatkowych, kółek zainteresowań ➤ praca indywidualna z uczniem ➤ warsztaty, ➤ lekcje wychowawcze 	nauczyciele , wychowawcy klas, pedagog szkolny,	uczniowie
	Wdrażanie do samokontroli emocjonalnej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nauka rozpoznawania i nazywania przeżywanych emocji ➤ poznanie technik panowania nad swoimi emocjami” (ćw. relaksacyjne, oddechowe) ➤ rozwijanie inteligencji emocjonalnej ➤ rozwijanie umiejętności samodyscypliny ➤ nauka strategii radzenia sobie ze złością 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ spotkania z psychologiem ➤ lekcje wychowawcze, ➤ lekcje przedmiotowe ➤ zajęcia warsztatowe 	pedagog szkolny zaproszeni specjaliści, nauczyciele, wychowawcy klas	uczniowie
PSYCHICZNA- ITELEKTUALNA	Niwelowanie zjawiska wagarów.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ systematyczny monitoring obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych ➤ prowadzenie przez uczniów zeszytów usprawiedliwień, sprawdzanie przez nauczyciela wiarygodności usprawiedliwień przedstawianych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ działania wychowawcy klasy ➤ działania pedagoga 	nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog szkolny	uczniowie, rodzice, nauczyciele

		<p>przez uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ szybkie informowanie rodziców przez wychowawcę klasy rodziców o nieobecnościach dziecka w szkole (telefoniczne, listowne). ➤ terminowe dostarczanie przez ucznia usprawiedliwienia po powrocie do szkoły ➤ konsekwentne stosowanie procedury rozliczania nieobecności uczniów na zajęciach lekcyjnych ➤ zawieranie kontraktów z uczniami opuszczającymi zajęcia lekcyjne bez usprawiedliwienia . ➤ diagnoza przyczyn opuszczania zajęć lekcyjnych przez uczniów ➤ kontrola realizacji kontraktów uczniów wagarujących. ➤ przestrzeganie regulaminu ustalania oceny z zachowania. ➤ współpraca z Sądem Rodzinnym, Policją Wydziałem Edukacji UM. ➤ Współpraca z rodzicami w zakresie przyczyn opuszczania oraz wspólne podejmowanie działań pomocowych ➤ stosowanie przez szkołę i rodziców konsekwencji wobec dzieci wagarujących ➤ stosowanie przez nauczycieli atrakcyjnych form przekazywania wiedzy ➤ tworzenie pozytywnego klimatu szkoły i atmosfery na zajęciach lekcyjnych ➤ tworzenie pozytywnych relacji nauczyciel -uczeń 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ szkolnego ➤ lekcje przedmiotowe z wykorzystaniem nowoczesnych technik, metod aktywizujących ➤ konsekwentne stosowanie procedur ➤ współpraca z instytucjami 		
	Problemy z nauką, niska motywacja do przyswajania wiedzy i nabywania umiejętności.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ podnoszenie samooceny uczniów poprzez osiągnięcie sukcesów edukacyjnych ➤ zachęcanie do wykonywania różnych prac dodatkowych w ramach przedmiotu i nagradzanie za ich dobrą realizację. ➤ włączanie uczniów w przygotowywanie akademii szkolnych, konkursów, uroczystości szkolnych, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ działania wychowawcy klasy ➤ działania pedagoga szkolnego ➤ lekcje 	nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog szkolny	uczniowie, rodzice, nauczyciele

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ imprez środowiskowych, akcji charytatywnych. ➤ wskazywanie młodzieży wzorców i autorytetów. ➤ mobilizowanie uczniów do systematyczności, twórczego rozwiązywania problemów, współpracy, otwartości, samokrytycyzmu. ➤ stosowanie aktywnych metod nauczania przez nauczycieli, prowadzenie lekcji w sposób ciekawy dla ucznia. ➤ wykorzystywanie multimedialnych środków dydaktycznych, stosowanie technologii informacyjnej na zajęciach szkolnych. ➤ dostosowanie metod i form pracy do możliwości psychofizycznych ucznia - tworzenie okazji do przeżycia sukcesu ➤ organizacja zajęć dodatkowych w ramach pomocy pedagogiczno psychologicznej ➤ zapoznanie uczniów z technikami efektywnego uczenia się 	<p>przedmiotowe z wykorzystaniem nowoczesnych technik, metod aktywizujących</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praca indywidualna z uczniem ➤ oferta zajęć dodatkowych w tym rozwijających uzdolnienia ➤ zajęcia warsztatowe 		
SPOŁECZNA	Kształcenie umiejętności właściwego korzystania z mediów elektronicznych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nabycie umiejętności różnicowania zachowań osób korzystających z technologii multimedialnych, w tym zwłaszcza w sieci –internet, wzajemny szacunek i relacje z innymi użytkownikami w sieci ➤ zapoznanie z zagadnieniami związanymi z legalnością używanego oprogramowania ➤ uświadomienie problemów związanych z przestępczością w sieci w tym cyberprzemocą ➤ zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu w tym mediów społecznościowych ➤ dostarczenie młodzieży informacji na temat możliwości skorzystania z pomocy w sytuacjach cyberprzemocy ➤ wskazywanie konsekwencji wynikających z nadmiernego korzystania z telefonów komórkowych ➤ ukazywanie konsekwencji i zagrożeń związanych z 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ działania wychowawcy klasy ➤ działania pedagoga szkolnego ➤ lekcje przedmiotowe ➤ praca indywidualna z uczniem ➤ zajęcia warsztatowe ➤ tworzenie katalogu bezpiecznych zachowań w sieci 	nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog szkolny	uczniowie, rodzice, nauczyciele

		bezkrytycznym oglądaniem telewizji			
	Respektowanie prawa i norm obowiązujących w szkole	<ul style="list-style-type: none"> ➤ stała obserwacja zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów oraz reagowanie na zachowania niepożądane ➤ przypominanie uczniom wewnątrzszkolnych aktów prawnych mówiących o ich prawach i obowiązkach ➤ dbanie o przestrzeganie przez uczniów reguł obowiązujących w szkole. ➤ szybkie reagowanie zgodnie z procedurami wobec wszelkich przejawów łamania zasad obowiązujących w szkole. ➤ konsekwentne stosowanie systemu nagród i kar ➤ aktywne dyżury nauczycieli na przerwach wg ustalonego planu. ➤ nagradzanie uczniów za poprawne wywiązywanie się ze swoich obowiązków., 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ działania wychowawcy klasy ➤ działania pedagoga szkolnego ➤ praca indywidualna z uczniem ➤ zajęcia warsztatowe ➤ stosowanie systemu nagród i kar 	nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog szkolny	uczniowie, rodzice, nauczyciele
	Współdziałanie w grupie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ planowanie i organizacja imprez klasowych, wycieczek ➤ kształtowanie dobrych relacji interpersonalnych w klasie, budowanie zaufania ➤ wdrażanie uczniów do określania swojej roli w klasie ➤ wypracowanie wspólnych reguł klasowych – kontraktów ➤ tworzenie sytuacji zadaniowych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ praca wychowawcy klasy ➤ zajęcia warsztatowe ➤ praca w grupach w trakcie lekcji przedmiotowych 	nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog szkolny	uczniowie, nauczyciele
	Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozwijanie umiejętności skutecznego porozumiewania się (werbalnie, niewerbalnie, bariery komunikacyjne) ➤ trening umiejętności społecznych ➤ wdrażanie kompetencji społecznych w relacje dnia codziennego ➤ budowanie właściwych relacji z ludźmi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zajęcia warsztatowe ➤ lekcje wychowawcze 	nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog szkolny	uczniowie, nauczyciele
AKSJOLOGICZNA	Empatia uwrażliwienie na	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie postawy szacunku dla wartości wyższych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ akcje charytatywne 	nauczyciele, wychowawcy	

	potrzeby drugiego człowieka	<ul style="list-style-type: none">➤ kształtowanie w uczniach postawy dialogu, umiejętności słuchania innych, rozumienia ich poglądów i potrzeb➤ uwrażliwienie na potrzeby innych ludzi➤ rozwijamy postawę tolerancji (religijnej, narodowej, wobec chorych, niepełnosprawnych)➤ współpraca z organizacjami trzeciego sektora- społecznymi oraz pomocowymi	<ul style="list-style-type: none">➤ wolontariat➤ lekcje wychowawcze➤ aktywność własna uczniów	pedagog szkolny	
--	-----------------------------	--	---	-----------------	--

VIII. Ewaluacja programu wychowawczo - profilaktycznego.

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

Wskaźniki skuteczności:

1. Wiedza, postawy i zachowanie uczniów:

- czy uczniowie potrafią radzić sobie z trudnościami?
- czy potrafią współpracować w grupie?
- czy potrafią kontrolować swoje emocje?
- czy poznali podstawowe informacje dotyczące środków odurzających?
- czy potrafią powstrzymać się przed używaniem tych substancji?
- czy zrozumieli istotę przemocy i presji rówieśniczej i potrafią się jej przeciwstawić?
- czy nabyli prawidłowe postawy wobec: obowiązków uczniowskich, rówieśników, ludzi niepełnosprawnych?
- czy prezentują postawy patriotyczne, obywatelskie, szacunku wobec przyrody i środowiska naturalnego?
- czy są tolerancyjni i odnoszą się z szacunkiem do drugiego człowieka?
- czy w swoim życiu i podejmowaniu wyborów kierują się wartościami?

2. Aktywność alternatywna uczniów:

- czy włączają się do różnorodnych działań i programów realizowanych na terenie szkoły?
- czy uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych?
- czy podejmują działania o charakterze wolontariackim?

3.Zmiany w funkcjonowaniu szkolnym:

- czy nastąpił wzrost osiągnięć szkolnych?
- czy poprawiła się frekwencja uczniów na zajęciach?
- czy nastąpił wzrost poziomu motywacji do nauki?
- czy zmniejszyła się liczba interwencji wychowawczych w związku z problemami dydaktycznymi i wychowawczymi?

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza postępów w nauce ,
- udział uczniów w konkursach i osiągnięte przez nich wyniki,
- frekwencja na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,

- ocena samopoczucia ucznia w szkole,
- ocena pracy wychowawczej w ramach zespołu wychowawczego,
- analiza ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, nauczycieli i rodziców uczniów,
- rozmowy z uczniami, rodzicami, pracownikami szkoły,
- analiza dokumentacji (dokumentacja pomocy pedagogiczno -psychologicznej, dziennik elektroniczny, raport z ewaluacji wewnętrznej ,dokumentacja pedagoga szkolnego, wychowawcy klasy, protokoły z posiedzeń zespołu wychowawczego, sprawozdania zespołów zadaniowych i inne).